

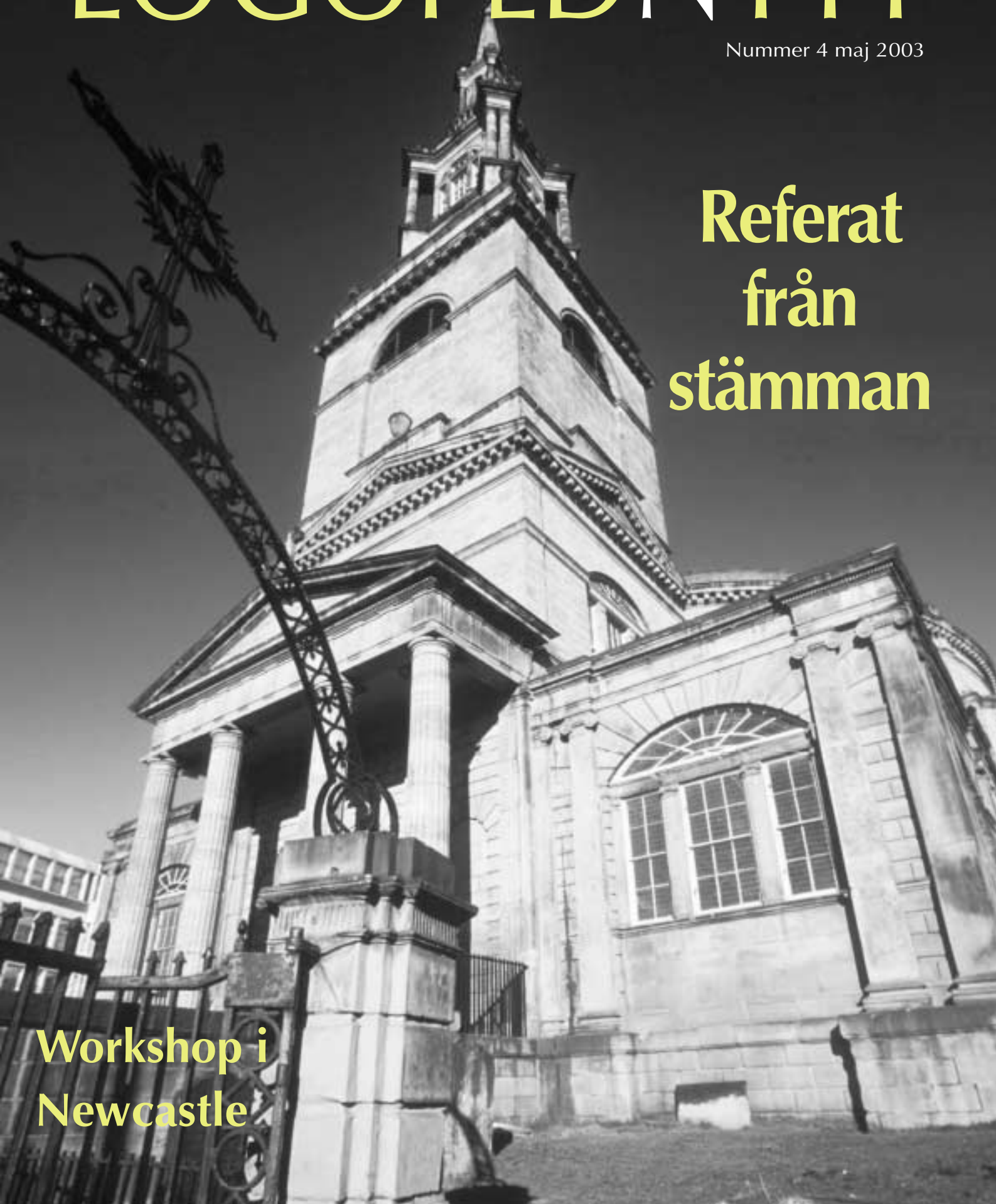
Medlemstidning för Svenska Logopedförbundet

LOGOPEDNYTT

Nummer 4 maj 2003

**Referat
från
stämman**

**Workshop i
Newcastle**

Innehåll 4-03

- 5** DÅ VAR DET DAGS!
Presentation av de nya redaktörerna.
RIKTLINJER FÖR STROKESJUKVÅRD
En kort rapport från påbörjat arbete
- 6** STRUKTURERAD FUNKTIONELL BEHANDLING
Alla afatiker kan få förutsättningar för ökad delaktighet.
- 9** SVENSKA CCC
En presentation av Children's Communication Checklist som översatts till svenska.
- 10** VÅRA STYRELSEMEDLEMMAR!
Korta presentationer av medlemmarna i den nya styrelsen.
- 12** LOGOPEDSTÄMMAN
Summering samt referat från stämman.
- 15** SLOG
Verksamhetsberättelse oktober 2001 – oktober 2002
- 16** STUDENTUELLT
Läckra logopeders lanseras.
- 20** RECENSION
Tecken Som Stöd till talet.

Ordinarie styrelse- ledamöter

Ingrid Kongslöv

Ordförande
Arb: 040-683 07 15
Mob: 0733-42 99 47
ingrid.kongslöv@dik.se

Inger Gillholm

Ledamot
inger.afasi@telia.com
Tel 0455-73 10 00

Ulrika Guldstrand

Ledamot
ulrika.guldstrand@staffanstorp.se
Tel 046-25 11 00

Karin Huddenius

Ledamot
karin.huddenius@ksk.dll.se
Tel 0155-24 50 00

Åsa Mogren

Ledamot
asa.mogren@vgregion.se
Tel 031-61 10 00

Sanna Wennerfeldt

Ledamot
sanna.wennerfeldt@orebroll.se

Raffaella Öckinger

Studentledamot
Tel: 08-549 045 01
Mobil: 070-567 45 01
raffaella.ockinger.510@student.ki.se

Omslag: All Saints Church, Newcastle

Foto: Graeme Peacock, tack till Newcastle Gateshead Initiative

SLOF

Box 760, 131 24 Nacka
slof@dik.se

ANSVARIG UTGIVARE

Britt Marie Häggström
DIK-förbundet
Box 760, 131 24 Nacka
Tel: 08-466 24 00
Fax: 08-466 24 13

TRYCK

Nordisk Bokindustri AB

LAYOUT

Petra Flood, Nordisk Bokindustri AB

ARTIKLAR SÄNDE TILL REDAKTÖRERNA:

Camilla Björnram, tel 031-342 56 64
Fax 031-49 19 41
Enheten för neurologopedi
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Högsbo sjukhus, byggnad 1
400 43 Göteborg

Elvira Berg, tel 031-775 86 19
Habiliteringen Centrum
Amerikaskjulet, uppg D, 3 tr
414 63 Göteborg
logopednytt@dik.se

Redaktionen förbehåller sig rätten att
språkligt ändra och förkorta bidrag.

ANNONSER SÄNDE TILL:

Caroline Kejnemar
DIK-förbundet
Box 760, 131 24 Nacka
Tel: 08-466 24 11
Fax: 08-466 24 13
caroline.kejnemar@dik.se

UTGIVNINGSPLAN:

Nr	Manus- stopp	Annons- stopp	Platsann- stopp	Läsaren tillhanda
5	15/5	21/5	23/5	11/6
6	7/8	13/8	15/8	2/9

ANNONSPRISER (inkl. moms)

Annons- storlek	Plats-/ Kursannons	Produkt- annons
1/1-sida	7 250:-	4 610:-
2/3-sida	6 380:-	3 730:-
1/2-sida	5 000:-	3 250:-
1/3-sida	4 390:-	2 850:-
1/4-sida	3 550:-	2 320:-
1/8-sida	2 830:-	1 900:-

Tillägg för begärd placering: 15%
Tillägg för dekorfärg: 10%

Prenumerationspris: 500:-/år
Lösnummerpris: 50:-
Temanummer: 50:-

Detta nummer innehåller en hel del referat av föreläsningar från årets Logopedstämman. De kollegor jag mött och haft kontakt med sedan Logopedstämman har samtliga varit väldigt positiva och nöjda med årets arrangemang. Trots att alla har olika intresseområden inom logopedi så har de allra flesta ett gemensamt behov av att träffa kollegor från hela landet. Logopedstämmanns syfte är självklart att erbjuda relevanta och intressanta föreläsningar av hög kvalitet. Lika viktig är dock den sociala aspekten och glädjande nog ser vi en liten men stadig uppgång av antalet deltagare på Logopedstämman. Detta gläder oss som är arrangörer då det ger oss en fingervisning om att vi är på rätt spår.

Hur kommer det sig då att Logopedstämman är en sådan succé och bara blir bättre och bättre? En anledning är naturligtvis att Camilla Linnander som varit kursansvarig de senaste åren fått en ökad erfarenhet och vid det här laget vet när, var, hur och vad som ska fixas för att få i hop en Stämman. En annan anledning kan också vara att avgående styrelse som tillsammans med Camilla arrangerat de senaste tre Stämmorna blivit väl sammanjobbade efter flera års samarbete. Den allra största anledningen är dock att Logopedstämman aldrig hade blivit vad den är om det inte hade varit för er! Utan alla logopedier som har kommit in med utvärderingar efter deltagande i Logopedstämman, utan alla logopedier som kommit med synpunkter och önskemål på innehåll och föreläsare och utan alla logopedier som kommit till Logopedstämman för att lyssna, diskutera och umgås hade det ALDRIG blivit någon Logopedstämman överhuvudtaget.

Nästa Stämman ska arrangeras av en alldeles ny styrelse med en alldeles ny kursansvarig. För att kunna behålla den kvalitet som vi nu har uppnått behöver vi mer återkoppling än någonsin från alla er logopedier ute i landet. Med risk för att slå in öppna dörrar vill jag upplysa er om att det inte är olagligt att komma med förslag och synpunkter rörande Logopedstämman när som helst. Vanligtvis får vi allra mest information precis efter eller strax före en Stämman. Det finns dock inget som hindrar er från att skicka ett mail eller slå en signal mellan dessa två tillfällen. Det kan ju var så att just du läser en artikel av en person som är oerhört intressant och som kan vara matnyttigt att ta del av för fler kollegor. Det kan också vara så att ni på ert sjukhus har en fantastisk duktig föreläsare vid någon fortbildningsdag som borde få möjligheten att föra fram sina rön inför en fjärdedel av den svenska logopedkåren. Det kanske också är så att du själv eller din kollega just nu driver ett spännande projekt som mer än väl förtjänas att lyftas fram bland Sveriges logopedier. Styrelsens maillådor är alltid öppna och vi hoppas och vill verkligen att nästa Stämman ska bli minst lika bra som de föregående.

Så ta dig en funderare; Vem skulle du vilja lyssna till vid kommande Logopedstämman? Vad skulle du vilja se eller göra på kommande Logopedstämman? Vad tror du skulle locka ännu fler kollegor till en Logopedstämman?

Nästa Stämman äger rum våren 2005. Hur ska den se ut ?

Ingrid Kongslöv
Ordförande
SLOF

SLOFs kontaktpersoner

VERONICA BLIXT
Stockholms län
Tel: 08-555 441 42
veronica.blixt@frosunda.se

MARIA ANDERSSON
Stockholms län
maria.andersson@oron.ds.sll.se

GUNILLA BELING
Uppsala län
Tel: 018-611 53 20
gunilla.beling@logopedi.uas.lul.se

MAGDALENA YSANDER
Södermanlands län
Tel: 0155-24 51 32
magdalena.ysander@nl.n.dll.se

JAN-ERIK JOHANSSON
Östergötlands län
Tel: 011-22 33 74
jan-erik.johansson@lio.se

ANN FALCK
Jönköpings län
ann.falck@ltjkg.se

NINNIE KARLSSON
Kronobergs län
Tel: 0372-58 51 47
ninnie.karlsson@ltkronoberg.se

SANNA HOLSTEIN
Gotlands län
sanna.holstein@hsf.gotland.se

PETRA WESTRIN
Blekinge län
Tel: 0454-353 31 eller
0454-972 85
petra.hagstrand-westrin@ltblekinge.se

CHRISTINA HOUGAARD
Region Skåne
Tel: 040-33 28 10
christina.hougaard@skane.se

KERSTIN JOHANSSON
Hallands län
Tel: 0300-556 51 40
kerstin.johansson@lthalland.se

KERSTIN JILLEFORS MELIN
Göteborgs och Bohus region
Tel: 031-733 61 26
kerstin.jillefors.melin@vgregion.se

CHARLOTTA WISING
Älvsborgs län
Tel: 0322-22 61 21
charlotta.wising@vgregion.se

SARA ENGSTRÖM
Skaraborgs län
Tel: 0500-44 45 63
sara.engstrom@telia.com

JENNY GUSTAVSON
Värmlands län
Tel: 0550-861 85
jenny.gustavsson@liv.se

ANNA DJURBERG
Örebro län
Tel: 019-602 22 38
anna.djurberg@orebroll.se

KARIN DAHLIN
Västmanlands län
Tel: 021-17 50 23
karin.dahlin@lvtastmanland.se

KRISTINA LARSSON
Dalarnas län
kristina.e.larsson@ltdalarna.se

ROSE-MARIE BLOM SVENSSON
Gävleborgs län
Tel: 026-15 47 80
rose-marie.blom.svensson@lg.se

KATARINA NYGREN
Västernorrlands län
Tel: 060-19 12 26
katarina.nygren@sundsvall.se

ANNIKA KARLBERG
Jämtlands län
Tel: 063-15 33 58
annika.k.karlberg@jll.se

KARIN BRUNNEGÅRD
Västerbottens län
karin.brunnegard.us@vll.se

ANNA-LENA DYNESIUS
Norrbottens län
Tel: 0970-195 50
anna-lena.dynesius@nll.se

Kurser

ID-dagarna Factory Nacka Strand 8–10 oktober 2003

Ny, användarvänlig dator- och informationsteknik för människor med olika funktionshinder

Användningen av IT-baserade hjälpmedel ökar. Utvecklingen stimulerar till nya intressanta lösningar och anpassningar. ID-dagarna presenterar aktuella forskningsrön, produkter och programvaror.

ID-dagarna på Internet!
www.hi.se/iddagarna

Ur seminarieprogrammet:

- Läs och räkna med Tord och Mundo
- Talad kommunikation på nytt sätt
- DAISY i grundskola och gymnasium
- Visualisering av logopediprocesen

Läs mer om mässan och konferensen i ID-dagarnas katalog

Beställ katalogen gratis från
Carina Hillerhag, Hjälpmedelsinstitutet,
Box 510, 162 15 Vällingby
eller e-post iddagarna@hi.se.
Märk din beställning "ID-dagarna 2003".

Svensk Förening för Foniatri och Logopedi

RÖST

Kongressdagar 10-11 oktober 2003

Clarion Hotel Stockholm

Föreläsare

Anita McAllister, Johan Sundberg, Maria Södersten,
Per-Åke Lindestad, Roland Rydell, Jenny Molinder,
Stina Ekblad

Kostnad medlem: 1900,-, övriga: 2300,-
OBS! Anmälan efter den 15 sept + 300,-
Till medlemmar skickas inbjudan
ut i mitten av augusti.

Kontakt för information och anmälan

Stockholm Convention Bureau, "SFFL"
Box 6911, 102 39 Stockholm
Tel 08-54 65 15 00 Fax 08-54 65 15 99
E-post stocon@stocon.se (uppgge SFFL)

Då var det dags!

Vi kan numera titulera oss redaktörer, hur konstigt det än må låta, och det känns som om vi har ett roligt och spännande arbete framför oss! Till detta, och nästa, nummer har vi bett den nya styrelsen presentera sig (se sid 10-11) och här tänkte vi att vi i rättvisans namn skulle göra samma sak:

Camilla Björnram

Jag är 26 år fyllda och kommer ursprungligen från Sköllersta i Närke, jag flyttade till Göteborg för utbildningens skull och bor nu med min sambo i en hyresrätt i Krokslätt. Jag tog min logopedexamen här i Göteborg 2000 och har sedan dess arbetat på Enheten för Neurologopedi på Högsbo sjukhus, vilket är en del av SU. Hur kommer det sig då att jag nu sitter här som alldeles färsk redaktör för Logopednytt? Från början var det väl Elvira som nappade på Inga Maj Lundmarks förslag om att ta över som redaktörer, och jag var väl kanske inte direkt svärövertalad. Jag har ingen som helst erfarenhet från journalistik, men jag gillar att korrekturläsa vad andra skrivit så detta "arbete" bör väl passa mig!

Elvira Berg

Jag kommer från Kista utanför Stockholm, men flyttade till Göteborg för att gå logopedutbildningen 1996. Efter examen passade jag på att under ett par månader rymma till England där jag hittade den härliga man jag nu trängs med i en etta i Göteborg. Huvuddelen av min (ännu inte så långa) logopedkarriär har jag arbetat

Camilla Björnram och Elvira Berg.

inom neurologopedin, men sedan mitten på januari försöker jag orientera mig bland habiliteringsplaner, specialpedagoger och barn på Habiliteringen Centrum här i Göteborg. Det var Inga Maj Lundmark som frågade om jag inte ville bli redaktör, och efter de obligatoriska "Men inte ska väl jag..." tänkte jag att; varför inte? Jag har nog alltid, någonstans i bakhuvudet, närt lite författar- och journalistdrömmar som jag nu kan passa på att leva ut...

Till slut vill vi bara poängtera att det inte är vi som gör denna tidning, utan ALLA VI LOGOPEDER runt om i landet! Så fortsätt skicka in artiklar och notiser, roliga bagateller och allvarliga debattinlägg! Vi ser fram emot att höra från er!

Camilla Björnram
Elvira Berg

Socialstyrelsens riktlinjer för strokesjukvård

Jag, Eva Sonered, sitter med i rehabiliteringsgruppen och prioriteringsgruppen i arbetet med de nya riktlinjerna för strokesjukvård. Socialstyrelsens uppdrag till oss som sitter med som experter inom strokesjukvård är att utifrån evidensbaserad medicinsk forskning beskriva de åtgärder som finns. Vi är indelade i tre grupper: rehabiliteringsgrupp, akutvårdsgroup, prioriteringsgrupp och prevention och alla yrkesgrupper är representerade utom tandvård (!). De första riktlinjerna som Socialstyrelsen gav ut ska revideras och uppdraget är alltså annorlunda denna gång; vi ska inte skriva en lärobok i strokevård utan visa på vad som enligt forskningen är viktigt att ge patienterna.

De första upptaktsdagarna ägde rum på Lidingö i Stockholm, på internat för att vi skulle ha möjlighet att lära känna varandra. Det var i början av januari. Sedan har vi haft möte i Göteborg på rehabiliteringsmedicinska enheten och på Socialstyrelsen i Stockholm ungefär en gång per månad och ska fortsätta så t o m juni. Målet är att grundtexten ska vara klar till sommaren. Riktlinjerna i USA och Skottland samt Storbritannien har varit källa till inspiration. De skotska riktlinjerna är av mycket god kvalitet och kan rekommenderas för er som arbetar med strokesjukvård. De kom ut 2002.

För mig som inte forskar har dessa första månader varit mycket lärorika då jag

lärt mig söka information, förstå gradering av evidensbaserad medicinsk forskning (från systematiska översikter till konsensus) lite bättre. Det finns artiklar om behandlingseffektivitet som värderats genom systematiska översikter i mycket större utsträckning än vad jag kände till innan jag började i projektet. Dessutom är det mycket lärorikt och trevligt att träffa personer inom strokesjukvård från hela landet.

Fortsatt rapportering följer.

Eva Sonered, Uppsala

Strukturerad funktionell behandling kan ge förutsättningar för ökad delaktighet hos alla afatiker!

I början av mars samlades ett femtiotal logopedier i Newcastle upon Tyne för att fördjupa sig i afasi och AKK samt gruppterapi och afasi. Aphasia: strategic use in context var namnet på den workshop som anordnades med Kathryn Garret. Förutom fantastiskt matnyttiga kursdagar bjöd Newcastle på väckelser, pubar och en hel del kultur.

Vy över Baltic, ett center för samtida konst. Foto: Graeme Peacock, tack till Newcastle Gateshead Initiative.

Newcastle är en vacker och inbjudande stad där medeltida kloster står sida vid sida med magnifika viktorianska byggnader och inglasade shoppingpalats. En av stadens mest fascinerande byggnader är en enorm industri-lokal i tegel från 1950-talet som efter skonsam renovering numera huserar ett center för samtida konst: *Baltic*. Konstcentrat öppnade i juli 2002 och förestås av Sune Nordgren tidigare verksam på bl a Malmö Konsthall. Newcastle var således en spännande stad värd att återvända till men den största behållningen bjöd Kathryn Garrett på.

LOGOPEDER SOM ARBETAR med vuxna vilka drabbats av afasi efter förvärvad hjärn-

skada kämpar sedan länge inte bara med allt kortare behandlingstider och tung arbetsbörda utan också med tvivel från omgivning och självrannsakan vad gäller våra behandlingsresultat. Vad gör vi egentligen för våra afatiker? Hur ska vi prioritera vårt arbete med olika typer av patienter och var har vi möjlighet att göra störst insatser med våra bristande resurser? När det gäller logopeders arbete generellt har också fokus kommit att växla allt mer från patientens problem med funktionsbegränsning till aktivitet och delaktighet.

I MARS ANORDNADE *Communicate, centrat för kommunikationsstöd i norra England*, en workshop med fil dr Kathryn Garrett, bi-

trädande professor i Språk- och talpatologi vid Durquesne university i Pittsburg, Pennsylvania. I workshopen deltog främst logopedier från hela England men även Sverige och Cypern bidrog med tre deltagare som lät sig inspireras och stimuleras under två dagar i Newcastle upon Tyne.

KATHRYN GARRETT har i många år arbetat med vuxna med förvärvad hjärnskada och afasi, både i individuell behandling och i grupp. Hennes arbetssätt har gett goda behandlingsresultat även för personer som kommit i hennes behandling årtal efter insjuknandet. Garretts behandlingsmodell har sin bakgrund i bl. a. pragmatiska och funktionella angreppssätt. Hon arbetar med

afatiker och deras anhöriga i samma anda som Aura Kagan gör i sin modell *Supported Conversation for Adults with Aphasia (SCA)*, men kanske med något större betoning på individuell utprovning av multimodal AKK. Målet för behandlingen är att förbättra förutsättningarna för delaktighet för afatikern. Garrett flyttar därmed fokus för behandlingen från bristande lingvistisk kompetens till uppmärksammande och tillvaratagande av det hon kallar icke-lingvistisk kompetens och kommunikativa initiativ i form av exempelvis gester, mimik, kommunikativt ritande och pragmatisk förmåga. Det innebär också att hon kompletterar en traditionell dekontextualiserad behandling som har sin tyngdpunkt på stimulering och facilitering av språk i betydelsen grammatik, fonologi och semantik, med ett mer holistiskt perspektiv. Det vill säga behandling av *kommunikationsförmåga* i en kommunikativt meningsfull kontext, där även afatikerns samtalspartners självklart involveras.

DETTA ÄR INGET NYTT angreppssätt. Det Garrett presenterade i Newcastle är en syntes av sådant vi redan vet och sådant som de flesta av oss i högre eller lägre utsträckning redan använder i vår behandling. Men i denna väl strukturerade syntes erbjuder hon också konkreta verktyg och en metod som kan tillämpas med alla typer av afatiker, även svårt hjärnskadade och globalafatiker med gravt nedsatt hörförståelse.

Fokus i behandlingen ligger på att:

- betona kommunikation av betydelse och innehåll, vilket här i sig även inbe-

- griper social kommunikation,
- tillvarata och använda sig av bevarade förmågor hos individen,
- tillhandahålla tillfällen för kommunikation i meningsfull kontext,
- inkludera afatikerns samtalspartners i behandlingen,
- se kommunikation som en multimodal process, d v s kommunicera med alla medel som fungerar.

Med denna utgångspunkt identifierar Garrett fem grundtyper av kommunikatörer med varierande förutsättningar för att använda sig av olika kompensatoriska strategier i sin kommunikation:

- *Basic choice communicator* karakteriseras av att vara på en pre-lingvistisk nivå med ingen eller minimal symbolförmåga. De tar inga eller endast ett fåtal kommunikativa initiativ och har ofta fluktuerande uppmärksamhetsförmåga, men kan ibland ge uttryck för preferens och igenkänning.
- *Controlled situation communicator* har viss men mycket begränsad förmåga att kommunicera med symboler, eventuellt med inslag av stereotypier. De känner igen enkla ord och förstår en del enkla bilder, förstår enkel, vardaglig information och visar intresse av att kommunicera men initierar sällan själva kommunikation.
- *Comprehensive communicator* har fluktuerande symbolförmåga och tar en hel del kommunikativa initiativ i olika modaliteter som t ex gester, skrift,

stereotypiska fraser, intonation och en del ord och korta fraser.

- *Augmented input communicator* har bristande förståelse som grundproblem. Kan ibland uttrycka sig bra verbalt men många av dem är svårförståeliga.
- I den sista gruppen, *Specific need communicator*, utgår Garrett ifrån ett *specifikt behov* hos kommunikatören, exempelvis i särskilda situationer som ställer till problem. Medlemmarna i gruppen kan därför ha förmåga att förstå eller uttrycka sig utan större problem, men de kan även vara personer som samtidigt hör till någon av de ovanstående grupperna.

FÖR VARJE GRUPP ger Garrett sedan förslag på vad behandlingen kan inriktas på och vilka strategier som kan vara användbara, både för afatikern och för samtalspartnern. För en s. k. *Basic choice communicator* läggs fokus på träning av grundläggande förutsättningar för kommunikation, exempelvis turtagning, delad uppmärksamhet, att välja mellan alternativ som presenteras, att utveckla tydliga signaler för acceptering eller förkastande av förslag och att lära samtalspartnern att anpassa sin kommunikation till dessa förutsättningar. Rent konkret kan träningen ske med turtagning i enkla sällskapsspel, genom att tillsammans se på bilder och föremål som kan tänkas vara tilltalande eller frånstötande och i ADL-situationer som ger tillfälle till val mellan exempelvis kam eller borste. För en s. k. *Controlled situation communicator* inriktas behandlingen mer på utvecklande av AKK-strategier och verktyg för samtal i väl kontrollerade och förutsägbara situationer. För afatikerns del kan det då handla om träning i att presentera sig själv som person med hög- eller lågteknologiska hjälpmedel och att använda sig av exempelvis skrivna alternativ, gester och pekningar eller intonation samt att med dessa medel själva ta initiativ till samtal. För samtalspartnern gäller här att lära sig formulera och anpassa meningsfulla och frågor och möjliga svarsalternativ med olika strategier, att vara uppmärksam på, tillvarata och uppmuntra alla afatikerns försök att kommunicera med olika medel. Generellt för all träning är att den bör ske i *kommunikativt meningsfulla sammanhang*.

WORKSHOPENS ANDRA DAG handlade om utvärdering och bedömning av afatikerns grundläggande kommunikativa och kognitiva förmåga i relation till de krav som ställs av olika kompensatoriska strategier samt bedömning av kommunikativa behov.

DETTA AKTUALISERAR EN FRÅGA om *vem* som är bäst lämpad att utföra funktionell

Kathryn Garrett, fil dr.

Deltagarna kom främst från Storbritannien, men även Sverige och Cypren var representerade.

behandling med afatiker. I kölvattnet av funktionella angreppssätt när det gäller behandling av afasi har frågan väckts om man behöver ha den logopediska neurolingvistiska kompetensen för att utföra behandling av afatiker. En personlig reflektion utifrån Garretts sätt att arbeta säger att: ja, man behöver en logopedisk kompetens. Inte bara för att utföra en bedömning av individens grundläggande kognitiva - kommunikativa förmåga och potential för att använda strategier. Man behöver också ha den kompetensen för att i behandling i kontext utvärdera resultatet av insatserna och vid behov modifiera strategierna. Det innebär att det inte räcker med att en logoped gör en bedömning av patienten. Tillgång till logopedisk kompetens är nödvändig även i ett senare skede av behandlingen.

GARRETT PRESENTERADE även sitt arbete med gruppterapi för afatiker - *The Nebraska-Pittsburg model*. Enligt denna modell strukturerar man upp behandlingen i fyra återkommande faser som utgår från konversation kring ett visst samtalsämne vilket får fungera som meningsfull kontext för gruppen. Utifrån individens egna styrkor och svagheter väljer man ut kommunikativa strategier som övas, exempelvis i rollspel, för att sedan genomföras på riktigt. Garrett visade här videoexempel på arbetssättet, både enskilt och i grupp, där målet var att bjuda ut sin partner på Alla hjärtans dag. Hon tog också upp och refererade till andra modeller och deras behandlingsresultat. Exempelvis kan nämnas Kagans arbete vid *Pat Arato Aphasia Center* i Toronto, Holland och Beeson:s *Arizona Conversation*

groups samt Elman och Bernstein-Ellis vid *Aphasia center* i Kalifornien.

DELTAGARNA I WORKSHOPEN försågs med rikligt av videoexempel och material för utvärdering och behandling, exempel på målsättning och strategier samt referenser för både individuell behandling och gruppterapi. En viss del av tiden ägnades även åt praktiskt arbete i smågrupper utifrån autentiska patientfall.

EFTER DESSA BÅDA DAGAR lämnades vi fulla av entusiasm inför vårt spännande arbete och stärkta i vår övertygelse att vi logopeder har mycket att tillföra i behandlingen av hjärnskadade personer med afasi.

Självklart passade vi även på att knyta personlig kontakt med Kathryn Garrett. Finns det intresse så föreligger stora möjligheter att bjuda in henne för att arrangera en liknande kurs i Sverige. Intressenter är välkomna att höra av sig till oss angående detta!

Lotta Saldert
Leg logoped
Enheten för neurologopedi,
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
lotta.saldert@vgregion.se

Ingrid Kongslöv
Leg logoped
Vuxenhabiliteringen, Malmö
ingrid.kongslöv@skane.se

Svenska CCC - en presentation

CCC - Children's Communication Checklist, en enkät för bedömning av språklig och kommunikativ förmåga hos skolbarn har översatts och bearbetats av Ulrika Nettelbladt, Karl Radeborg och Birgitta Sahlén vid Institutionen för logopedi och foniatri i Lund.

Pragmatiska problem innebär svårigheter att använda språket i ett socialt samspel. Kliniskt kan det vara svårt att identifiera barn med pragmatiska problem eftersom barnets svårigheter ofta varierar beroende på i vilken situation det befinner sig. Formella test är därför av begränsad nytta när det gäller att identifiera pragmatiska problem. Professor Dorothy Bishop, University of Oxford, har utvecklat en enkät för bedömning av barns kommunikation, Children's Communication Checklist (CCC) (Bishop 1998). Syftet med enkäten är att bedöma barnets kommunikativa beteenden genom att försöka fånga de intryck barnet gör på personer som dagligen träffar barnet. Avsikten är att enkäten ska användas av lärare och andra pedagoger, i samarbete med logoped och psykolog, för att identifiera barn med pragmatiska problem. Med hjälp av Svenska CCC kan barnets svårigheter preciseras och avgränsas men samtidigt kan barnets starka sidor lyftas fram. Det är vår förhoppning att Svenska CCC ska kunna bilda underlag för planering av ett riktat stöd till det enskilda barnet.

UNDER VÅR TID som logopedstudenter väcktes vårt intresse för pragmatik och för barn med pragmatiska svårigheter. Under den kliniska delen av utbildningen hände det att vi kom i kontakt med barn där det var svårt att ringa in vilka de språkliga svårigheterna var och vi märkte att en del av dessa inte gick att diagnostisera i en traditionell bedömningssituation. Det krävdes en annan form av bedömningsinstrument. Det visade sig att det fanns en önskan från Institutionen för logopedi och foniatri i Lund att CCC-enkäten skulle översättas till svenska och prövas i Sverige. Detta var ett utmärkt uppslag till vår magisteruppsats och under hösten 2001 påbörjades arbetet. Utifrån våra resultat drog vi slutsatsen att CCC-enkäten är ett reliabelt instrument för att fånga kommunikativa och språkliga svårigheter som kan vara svåra att identi-

fiera med traditionella tal- och språkbedömningar.

CCC ÄR UTFORMAD som en enkät och syftet med denna är att bedöma det kommunikativa beteendet hos barn i åldern sex till nio år. Enkäten består av 70 påstående fördelade på nio subskalor, som täcker olika kommunikativa och språkliga områden. De två första subskalorna, A (tal) och B (grammatik) består av påstående som berör språkets struktur. Fem av subskalorna, C-G kallas "pragmatic composite" (svensk översättning "pragmatisk komposit"). Denna komposit består av påstående som ska fånga typiska svårigheter som finns hos barn med pragmatiska problem. Eftersom dessa barn kan ha svårigheter som också kan återfinnas hos barn med autism innefattar två subskalor (H-I) påstående som beskriver svårigheter som är mer typiska för barn med autism. Den första CCC-versionen (Bishop) bestod av 93 påstående. Vissa av dessa påstående berörde semantik och prosodi. Då reliabiliteten för dessa påstående var mycket låg uteslöts de i den andra versionen av CCC (Bishop 1998). Vi valde att lägga till påstående beträffande semantik och prosodi i den svenska versionen för att undersöka om en högre reliabilitet kunde uppnås. I subskalan semantik konstruerades påståendena, baserade på kliniska exempel, av Birgitta Sahlén. I subskalan prosodi översattes påståendena från den första versionen av CCC (Bishop 1998) av Ulrika Nettelbladt. För den statistiska bearbetningen ansvarar Karl Radeborg, Psykologiska Institutionen i Lund. De elva subskalorna i CCC är följande:

- A) Tal, förståelighet och flyt
- B) Grammatik
- C) Initiativ
- D) Koherens
- E) Stereotyp konversation
- F) Användning av samtalskontext
- G) Förmåga att knyta an i samtal

- H) Sociala relationer
- I) Intressen
- J) Semantik
- K) Prosodi

Under våren 2003 ges Svenska CCC ut på Institutionen för logopedi och foniatri i Lund. Svenska CCC-paketet består av manual, enkätformulär samt CD för poängberäkning. Det kan beställas via mailadressen SvenskaCCC@hotmail.com och här besvaras även frågor angående Svenska CCC.

Utgivare av Svenska CCC
Karin Andersson, leg. logoped och
Karin Westman, leg. logoped.
Lund

REFERENSER:

Andersson, K., Westman, K., (2002). *Pragmatisk språkstörning? Reliabilitet och validitet hos den svenska versionen av CCC, Children's Communication Checklist*. Institutionen för logopedi och foniatri, Lunds universitet, Lund.

Barford, K., Poulsen, A., (2002). *Identificering af Børn med Pragmatiske Sprogsvanskligheder*. Institutet for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns universitet.

Bishop, D.V.M., (1998). Development of the Children's Communication Checklist (CCC): A method for assessing Qualitative Aspects of Communication Impairment in Children. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, vol. 39, nr 6, 879-891.

Våra styrelsemedlemmar!

Vi har bitt våra nya styrelsemedlemmar att skriva ett par rader om sig själva. Här kommer de första fyra spännande presentationerna. Fler följer i kommande nummer.

Ingrid Kongslöv

Mitt namn är: Ingrid Elisabeth Kongslöv. Jag är 29 år, gift sedan snart 3 år och bor i en hyreslägenhet vid Lilla Torg mitt i Malmö. Ledig tid och överblivna pengar läggs på pocketböcker, restaurangbesök och resor. De sistnämnda får gärna vara billiga, spontana och långväga.

Jag tog min logopedexamen i Lund 1997 och arbetade först på Logopedmottagningen vid Länsjukhuset i Gävle. Efter en tid bar det av till rehabiliteringsmedicinska kliniken på Huddinge Sjukhus och därefter till Frösunda Center i Stockholm. Efter ett par år i huvudstaden blev längtan efter böljande rapsfält för stark vilket förde mig till Vuxenhabiliteringen i Malmö. Där arbetar jag nu i ett hjärnskadeteam som ger insatser enligt LSS. Språk och kommunikation är mina främsta intressen inom logopedin och jag brinner för dessa frågeställningar relaterade till personer som drabbats av hjärnskador i vuxen ålder. I mitt vardagliga arbete vill jag verka för att hela tiden hävda dessa människors rätt till kommunikation och självklart har vi logopeder ett ansvar att driva denna fråga.

Som student blev jag intresserad av och

engagerad i fackliga frågor. Vid förbundsmötet i november 1998 valdes jag in i SLOFs styrelse. För varje dag som går tycker jag att det fackliga arbetet blir allt mer spännande och lärorikt.

Tidigare arbetsefarenhet: Församlingsassistent, Vårdbiträde, Personlig assistent, Servitris,

Konditoribiträde och Nyhetsuppläsare i radio. *Bra egenskaper:* tydlig och strukturerad.

Sämre egenskaper: kan ibland vara för snabb.

Brinner för: extern opinionsbildning - alla ska veta vad en logoped är och att vi behövs på många arenor i samhället. Intern opinionsbildning - vi måste bli bättre på att veta vårt värde och tala om det för andra!

Ulrika Guldstrand

Jag heter Anna Ulrika Guldstrand, är 29 år gammal och bor tillsammans med min sambo och tre lata katter i en tvåa i Staffanstorp i Skåne. På min fritid tycker jag om inredning. Min sambo och jag är väldigt intresserade av hus (men står inte i begrepp att köpa ett) och tillbringar mycket av vår lediga tid med att åka runt och titta på al-lehanda objekt vi hittar på nätet eller bara råkar få syn på när vi far förbi. Privat är jag en riktig latmask. Jag älskar att läsa böcker, men avskyr att diska och stryka. Jag älskar att arbeta med lera, ff a att dreja, men just nu är det en vilande hobby.

Jag gick utbildningen i Lund, examensår 1998. Jag har bl a arbetat på logopedmottagningen i Lund, med placering på lite olika ställen under några år. Nu arbetar jag i centrala resursteamet i Staffanstorps kommun. Här är min huvudsakliga arbetsuppgift att göra språkliga utredningar och dyslexiutredningar. Tjänsten är alltså helt riktad mot skolan och har hittills bara varit en halvtidstjänst. Under HT-02 arbetade jag den andra halvan på UMAS, då var jag bl a på en språkavdelning på Rosengård. Nu, äntligen, har jag en samlad arbetsplats; heltid här i Staffans-

torp. Jag är särskilt intresserad av barnspråk och dyslexi och det är i stort sett det jag har arbetat med sedan jag gick ut.

Angående fackligt arbete blev jag tillfrågad av Christina Hougaard, som jag arbetade tillsammans med på UMAS tills för några dagar sedan. Hon trodde -helt riktigt- att detta kunde vara något som intresserar mig!

Eftersom min erfarenhet av fackligt arbete i stort sett är begränsad till att ha blivit invald i styrelsen har jag inte riktigt haft tid att börja brinna för något specifikt i vår yrkeskategori. Jag tycker däremot att det är mycket viktigt för alla yrkesverksamma att ha en stark och livskraftig fackförening. Nu vill jag dra mitt strå till den stacken.

Inger Flingan Gillholm

Mitt fullständiga namn är Inger Maria Flingan Elisabet Gillholm, men man kan kalla mig Inger eller Flingan. Flingan är ett smeknamn från barnåren, men numera registrerat och patenterat. Jag är 51 år, gift sedan 22 år, har fem barn, villa, vovve och Volvo. Sedan 1985 bor jag en mil utanför Kristianstad i Skåne.

Jag tog min logopedexamen i Lund 1997 och arbetade första året på Rehab i Karlshamn. Sedan följde ett par år på ÖNH i Karlshamn och det senaste året på Afasi-fyren i Kristianstad. Afasi och dysfagi är mina främsta intressen inom logopedin. Jag vill också verka för fler logopeder och att logopeder finns med i sen rehabilitering i kommun och primärvård.

Ingrid Kongslöv frågade mig om jag kunde tänka mig ett styrelseuppdrag i SLOF för ett bra tag sedan. Jag gick och funderade men kom inte fram till något beslut. Efter det att jag skrivit en artikel om ICF i Logopednytt pratades vi vid igen och jag tänkte "OK- det låter spännande....."

Tidigare arbetserfarenhet: Mentalskötare, egna restauranger, egen glassfabrik, återförsäljare för Macintosh (trevlig dator) bl a.

Elisabet Lundström

Jag är Elisabet Maria Lundström. Jag lystrar till namnet Elisabet, men då somliga säger Bettan svarar jag också. Vid 38 års ålder kan jag bara konstatera att flickan (vart tog HON vägen?) som flyttade från södra norrlands inland snart bott i Stockholm halva sitt liv! "Eken" är min stad vid det här laget. Paris får vänta.

Jag gick ut logopedutbildningen i Stockholm 1988. Sommarvikariat på Huddinge sjukhus följdes av en kort period pendlare till Katrineholm. Tillbaka i Stockholm fann jag mig tillrätta på Södersjukhuset i sju år och finns numera på Karolinska sjukhuset. Utöver klinikarbete har jag under ett flertal år även arbetat i forskningsprojekt om laryngektomerades tal och röst på KTH-institutionen Tal, Musik och Hörsel. Sedan några år tillbaka är jag forskarstuderande på deltid med larynx-cancer som område. Larynx- och munhåle-cancer har blivit "mina" områden, och jag arbetar således med röst och tal utefter hela skalan från funktionella störningar till tumörsjukdomar.

Jag har suttit i logopedförbundets styrelse på ordinarieplats från nov 1996 till mars 2003 men är nu suppleant. "Mer logopedi åt folket!" säger kort och kärnfullt vad jag vill arbeta för. Ett större antal logopeder i samhället ökar kunskapen om vad kommunikationsstörningar är, vad de får för konsekvenser, och vad man kan göra åt dem.

Innan jag blev logoped arbetade med och för människor på olika sätt. Jag bakade

Bra egenskaper: tålmod och engagemang. Vill gärna finna konstruktiva lösningar.

Sämre egenskaper: kan snöa in otroligt på något jag tycker är intressant.

Brinner för: internationell samverkan och att bredda logopedin. Kommunikation är kittet

i samhället - vi måste inse att vår kompetens sträcker sig långt utanför sjukhusets väggar.

Motto: man lär sig någonting varje dag och alla människor har någonting att lära ut.

bullar och rullade hår som hemsamarit; jag skällde på "6:ans tuffa killar" som elevassistent; jag städade på en teologisk högskola (ja, även de som står nära det himmelska har jordiska vanor); jag skötte om underbara damer och herrar på långvårdssjukhus. Det finns - hör och häpna! - annat än logopedi i mitt liv. Konst, musik, litteratur, drama, mat, dryck, blommor. Allt detta ger upphov och möjlighet till det mest väsentliga: mötet med människor som jag tycker om och som fantastiskt nog tycker om mig. Mina konturer och min insida är en blandning av mörkt och ljus: Jag tycker mycket

om att skratta men är i grunden en ganska allvarlig person. Jag har ett ordningssinne och ett hästminne som ofta uppskattas, men som tyvärr också kan innebära dålig tolerans för slarv samt en längsinthet. Jag flyger ofta (för) långt i mina dagdrömmar, men står stadigt på mina 38:or då det blåser. Jag gillar regler, men provar gärna undantagen. Jag tycker om att solen skiner, men sätter gärna en hatt på huvudet.

Något livsmotto har jag nog inte. I skrivande stund uppskattar jag dock situationisternas vardagsfilosofi: Lev utan död-tid och njut utan hinder.

Summering av stämman

En av de arbetsuppgifter som kvarstår för mig som kursansvarig i den gamla styrelsen är att summera den gångna logopedstämman. Denna gång höll vi ju till i Malmö, då styrelsen ville prova att anordna stämman på andra ställen i Sverige än Stockholmsområdet. Vi kan konstatera att det var ett lyckat beslut. Vi fick ungefär lika många deltagare som tidigare, fast betydligt fler från södra regionen. Vi hade även en del föreläsare och företag från Skåne och denna möjlighet att ge stämman regional prägel finns om den anordnas på olika orter från gång till gång.

Vi hade ungefär 200 betalande deltagare på stämman. Tack vare att logopedutbildningen betalade den mycket låga kursavgiften för en del av sina studenter fanns det 50 stycken med, vilket var mycket roligt!

129 av deltagarna fyllde i utvärderingsblanketten och deras helhetsintryck av stämman gav ett snittbetyg på 4,5 på skalan 1-5; med andra ord var många mycket nöjda!! Tyvärr fick vi återbud från inledningstalaren professor Carol Frattali från USA med mycket kort varsel på grund av Irak-kriget. Detta gjorde att deltagarna fick lite mer tid än planerat för social samvaro samt tid att besöka företagsutställningen, något som inte enbart var en nackdel även om vi naturligtvis hellre sett att föreläsningen blev av. De flesta av föreläsarna fick mycket goda betyg av deltagarna, där professor i kultursociologi Mats Trondman toppade med 4,9 på sin mycket uppskattade föreläsning.

Efter att ha varit ansvarig för tre logopedstämmor med allt vad det innebä-

rit av slit och glädje, önskar jag den nya styrelsen och kursansvariga lycka till, vem vet vad nya tankar och idéer får för resultat när det gäller stämman i framtiden. Och, precis som Ingrid skriver i sin ledare, har ni framtida deltagare all möjlighet att påverka utformningen av stämman 2005. Jag lovar för min del att jag ska gå på den, dock enbart som åhörare och inte som kursansvarig...

Camilla Linnander

AKK och logopedi

På stämman hölls en föreläsning av Ida Andersson, Maja Sigurd-Pilesjö och Boel Heister-Trygg från Södra Regionens Kommunikationscentrum (SÖK). Vid SÖK arbetar man ur ett kommunikationsperspektiv snarare än ett teknikperspektiv, vilket innebär att huvudsaken är att finna en funktionell kommunikation mellan brukaren och omgivningen.

Dessa tre stafett-talare berättade om sin syn på alternativ och kompletterande kommunikation och framför allt om logopedens roll vid AKK. Eftersom många yrkesgrupper är inkopplade på de personer som får AKK är det ofta svårt att definiera kompetensområden och avgöra vem som gör vad och många har kunskap och åsikter om kommunikation och språk. Föreläsarna kunde dock reda upp begreppen kring logopedens uppgifter.

AKK handlar om kommunikation och är ett redskap som kan ersätta och/eller komplettera bristande tal och språk i mötet mellan brukaren och omgivningen. Definitivt ett område för logoped, eller hur?

- Logopeden kan ge allmän information om språk, kommunikation, kommunikationssvårigheter och AKK, inklusive "naturlig AKK", som kroppsspråk, minspel, röst användning mm.
- Logopeden har kunskap om sociolinguistik (vikten av att det finns fler i omgivningen med samma språk).
- Logopeden kan bedöma kommunikationssituationen, både utifrån brukare och utifrån omgivning.
- Logopeden gör en språkförståelsebedömning och kan koppla förståelse till produktion.
- Logopeden har kunskap om kopplingen mellan tal-/språk- och läs-/skrivsvårigheter.
- Logopeden kan även bedöma fördelar och nackdelar med olika kommunikationssätt utifrån behov.
- Logopeden har kunskap om organisation av ordförråd.
- Logopeden har kunskap om vilka kommunikativa behov som existerar (social närhet, social etikett, uttrycka önskemål och behov samt informationsöverföring).

- Logopeden kan försvara brukarens kommunikativa rättigheter (t.ex. att svära).
- Logopeden är viktig när det gäller den språkinlärning som AKK innebär, att inlärningen ska förekomma i ett sammanhang.
- Logopeden är viktig som modell och handledare för omgivningen vid inträning och användning av AKK.

Jag tror att alla som lyssnade på denna föreläsning under logopedstämman fick upplevelsen och inställningen att AKK är komplext och stort, men inte främmande för logoped. För mig innebar föreläsningen att jag kände mig stärkt i min yrkesroll och gav inspiration i mitt fortsatta arbete i uppbyggnaden av Gotlands kommunikations- och dataresurscenter.

Sanna Holstein
Got-IT resurscenter, Visby

Feldenkrais för logopedier – varför det ?

På stämmans andra dag talade logoped Ann-Christine Ohlsson om röstbehandling enligt Feldenkraismetoden, en pedagogik som bygger på att det i varje handling ingår tanke, känsla, förmimelse och rörelse.

Feldenkraismetoden utvecklades av Moshe Feldenkrais (1904-1984) i slutet av 1940-talet. Han arbetade inom atomforskning i Paris och var också tränare i judo. I 30-årsåldern ådrog han sig en knäskada som inte ville läka, varför han började ett experimenterande med sig själv utifrån sina kunskaper och sitt intresse för kroppen och dess styrning. Detta kom slutligen att utmynna i Feldenkraismetoden. Feldenkraismetoden grundar sig på pedagogien och filosofen Deweys ideer om "learning by doing". Moshe Feldenkrais utvecklade detta till en pedagogik som bygger på att det i varje handling ingår tanke, känsla, förmimelse och rörelse.

Logoped Ann-Christine Olsson gav i sin föreläsning denna bakgrundsinformation till metoden som alltså inte främst är utarbetad för det logopediska området. Hon tycker dock att den är praktiskt användbar i röstbehandling, eftersom logopedier där arbetar med människor som behöver ändra sitt beteende. I det sammanhanget arbetar man mycket med kroppskänedom och med andras inläring, patienten behöver lära sig tala på ett nytt sätt: inte med munnen, utan med hjärnan. Det är just därför som Ann-Christine Olsson menar att Feldenkraismetoden är användbar i röst- och rörelseträning.

Vid föreläsningen fick deltagarna själva

känna på en lektion i att "göra det omedvetna medvetet". Vi fick utföra en serie förlängsammade rörelsesekvenser och på så sätt fick vi själva erfara vad det hela handlade om. Efteråt var vi alldeles utmattade av all den koncentration som krävdes, men också stimulerade av den nya infallsvinkeln på röstbehandling som delgivits oss.

För dem som är intresserade håller Ann-Christine kurser för logopedier i röst- och rörelsepedagogik på Öland, i maj respektive oktober.

Ann Falck
Jönköping

UPPSALA UNIVERSITET
Institutionen för psykologi

ger kurs om

Testteori och Testkunskap 5 poäng

Målgrupp: psykologer, läkare, lärare, logopedier och andra yrkesgrupper som använder test i professionell verksamhet vid utredning av dyslexi, ADHD och andra inlärnings- och beteendestörningar.

Kursen behandlar de grundläggande parametrar som bestämmer tests kvalitet. Reliabilitet, validitet och normer. Omvandling mellan olika måtskalor, beräkning av signifikanta respektive kliniskt intressanta skillnader. Kvalitetsbedömning av relevanta test. Test och beslutssituationer. Diagnostiska utredningar och åtgärdsprogram. Etik och regler.

Tid: 17 nov 2003 - 3 feb 2004 (2 x 2 dgr)

För kursplan se institutionens hemsida www.psyk.uu.se. Kursen ges som uppdragsutbildning.

Kursledare Leg psykolog Jan Alm, tfn 018- 471 21 27

För kursprogram- och anmälningsblankett kontakta: Institutionen 018 - 471 21 06 (studierektor Bo Andersson) 471 21 28 (kursadm. Lovisa Svantesson) • 018-471 21 23 FAX

Svensken om svenskan

Lars-Gunnar Andersson, professor i modern svenska vid Göteborgs universitet, var avslutningstalare på årets logopedstämman. För en bredare publik är han mer känd som radiorösten som svarar på frågor i P1-programmet Språket. Varje vecka får han ett femtiotal lyssnarbrev, det har blivit ungefär 15 000 sammanlagt under de år som programmet hållit på. Brevens säger en hel del om hur vi svenskar ser på vårt språk.

– Folk skriver till mig när det är något i språket de retar sig på. Man får en hel del tips genom breven. Jag har roat mig med att dela in dem i tre högar, säger Lars-Gunnar Andersson.

Den första högen har han döpt till ”säg mig vad som är rätt eller fel”. Det är brev från folk som skriver in och undrar över bruket av olika ord eller fraser. När ska man använda var respektive vart? Heter det större än jag eller större än mig?

– Ofta brukar jag inte svara vad som är rätt eller fel på sådana frågor. Jag tror mer på att resonera kring för- och nackdelarna med att använda olika sätt att uttrycka samma sak på. En del blir väldigt irriterade på att vi språkvetare inte kan ge enklare svar – rätt eller fel, ja eller nej, säger Lars-Gunnar Andersson.

Den andra högen brev kallar han ”jag vet minsann vad som är rätt eller fel, men andra tycks inte veta det, särskilt inte journalister”.

– Journalisters språkbruk får mycket kritik i lyssnarbrev och det kanske är rimligt att vi ställer högre krav på deras språk än på andra yrkesgruppers. De har ju trots allt betalt för att arbeta med just språket som sitt främsta redskap, förklarar Lars-Gunnar Andersson.

Breven i den andra högen andas ofta en slags värdeobjektiv intolerans, typ ”när ska vi äntligen rätta till detta felaktiga språkbruk?”, berättar Andersson och ger ett exempel:

– Vid ett tillfälle tog vi i programmet upp frågan om medan och medans. Många har i skolan fått lära sig att det heter ”medan” och inget annat, men det finns belägg för att ”medans” använts i över 400 år, främst i talspråk men även i skriftspråk.

Så varför ska det då inte kunna anses vara lika riktigt? När Lars-Gunnar Andersson gav uttryck för denna språkliberala tanke fick han genast mothugg. En upprörd lyssnare skrev; ”jag förstår inte din argumentation. Om det nu finns personer som använt fel ord i fyra sekler så är det väl på tiden att vi rättar till det!”

– Sådana brev är mycket intressanta. De speglar en syn på språket som någonting konstant och uppbyggt av eviga regler, ungefär som tio Guds bud. Men det finns inga stentavlor för vårt språk, det förändras ideologiskt, påpekar Lars-Gunnar Andersson.

Den tredje högen kallar språkprofessorn,

helt ovetenskapligt, för ”övriga brev”. När han börjar gå närmare in på den pyser han upp av berättarlust, ett leende sprider sig över munnen och en glimt vaknar till liv i ögat. Man kan lätt ana att det finns en hel del roliga historier att hämta ur den högen.

– Jag fick en gång en fråga som i förstone föreföll lite korkad, men som vid närmare eftertanke visade sig vara ganska underfundig. Det var från en lyssnare som undrade vad som egentligen menas med ordet ”påflugan”. En person som är påflugan, är hon drabbad eller drabbar hon andra? Ja, de flesta av oss förknippar det nog med en som tränger sig på och ställer obehagliga frågor, men om man jämför med liknande participformer som till exempel påkörd eller påsprungen, inser man att det inte är helt entydigt. En påflugan person skulle lika gärna kunna vara en person som träffats av ett flygplan.

De tre högarna i all ära, men den största intellektuella utmaningen ligger ändå, enligt Lars-Gunnar Andersson, inte i att klassificera de lyssnarbrev som kommer in till programmet, utan i att klura ut vilka slags brev det är han aldrig får. En typ av brev som nästan helt lyser med sin frånvaro är de som börjar ”jag har observerat en förändring i vårt språk och den tycker jag är bra”. Men kommer inte berget till Muhammed, får väl Muhammed gå till berget. Därför satte sig Lars-Gunnar Andersson helt sonika och skrev ett sådant brev till sig själv:

– En trend som jag har lagt märke till i modern svenska är bruket att utelämma att:et i ”kommer att”. Allt fler människor säger bara ”han kommer resa till Köpen-

I många år har Lars-Gunnar Andersson svarat på lyssnarfrågor i radioprogrammet Språket. Åhörarna på årets logopedstämman bjöds på många skratt när han läste valda delar ur de cirka 15 000 brev han fått hittills.

hamn” istället för ”han kommer att resa till Köpenhamn”, för att nu nämna ett exempel. Det är bra, eftersom de flesta andra modala hjälpverb, exempelvis ska och måste, inte konstrueras med ”att”. Det handlar alltså om en naturlig förenkling av språket, en anpassning till mönstret.

Avslutningsvis berör Lars-Gunnar Andersson frågan om vilken typ av pedagogik som är bäst när man vill hjälpa någon att förbättra sitt språk. Han nämner tre typer. För inte så långt sedan var det *utrotningspedagogiken* som dominerade i svenska skolor. Den går ut på att klart och tydligt tala om vad som är rätt och vad som är fel, oftast vad gäller skriftspråk, men i sin mest extrema form kunde den även omfatta utrotning av dialekter. Under 1970-talet lades pedagogiken i skolorna om, läroplanerna moderniserades och vi fick vad Andersson kallar *tvåspråkighetspedagogiken*. Den har toleransen och mångfalden som främsta ledstjärnor och ger ofta svar som ”en del säger si, andra så, alla har rätt”. Språkprofessorn själv föredrar den så kallade *uppskattningspedagogiken*, som går ut på att förklara nyttan med att säga på det ena eller det andra sättet.

– Vi får ofta frågor om bruket av de/dem respektive dom. Folk som skriver dom tycker det är enklast och smartast. På så vis slipper man ju alla misstag. Men folk som skriver de/dem blir upprörda över ”domifieringen” och ser det som ett förslappat språkbruk. I det här fallet kan man naturligtvis använda tvåspråkighetspedagogiken och säga att båda sätten fungerar lika bra, välj själv! Men man kan också gå vidare i frågan och försöka peka på goda skäl till att använda det ena eller det andra ordet.

– Pondera att Volvo utlyser en tjänst till sitt kontor i Göteborg, säger Lars-Gunnar Andersson. De får in 100 ansökningsbrev, i 50 av dem står det växelvis ”de/dem” och i de övriga 50 står det genomgående ”dom”. Fem stycken ska tas ut till intervju, hur många av dem som skrivit dom tror du blir kallade? Förmodligen ingen. Genom att resonera på det här viset kan man få folk att förstå varför det kan vara bra att lära sig ett visst språkbruk.

Henrik Alfredsson
DIK-förbundet

Verksamhetsberättelse SLOG oktober 2001 – oktober 2002

SLOG har under det gångna verksamhetsåret haft två styrelsemöten utöver årsmötet. Det ena av dessa ägde rum över telefon.

Per-Anders Bringfelt, Göteborg, valdes till ny SLOG-ordförande för verksamhetsåret 2001/2002 efter Åsa Burge, Göteborg.

Det SLOG verkat för under året kan sammanfattas under följande rubriker:

INFORMATION

SLOG har försökt verka för att bringa klarhet i vilka råd och kommittéer som finns på respektive utbildningsort och att information som är av vikt för SLOG når fram. SLOG har övergått till att själva, via de lokala SLOG-representanterna, maila ut alla mötesprotokoll till alla studenter, alltså ej bara de DIK-anslutna, för att i största möjliga mån hålla alla informerade om vilka diskussioner som pågår och bjuda in även de icke DIK-anslutna att engagera sig och eventuellt bli medlemmar. Tidigare skulle detta ske via DIKs studenthandläggare och en av denne centralt administrerad mail-lista. Varje SLOG-protokoll avslutas numera med punkten Nästa möte och en påminnelse om att styrelsemötena givetvis är öppna för alla studenter som önskar delta.

Ovan nämnda nya förfarande har även använts för inbjudan till Logopedstudentdagen.

SLOG har vidare beslutat att bättre försöka efterleva vår uppgift att hålla våra utbildningsledningar informerade om vad som diskuteras i SLOG.

Länken till SLOG på DIKs website har gjorts mer lättillgänglig och texten har reviderats.

SKILLNADER MELLAN UTBILDNINGSORTERNA

En diskussion har förts med utbildningsledningarna om vikten av utbildningarnas likvärdighet. SLOG har betonat värdet av att tydliggöra de eventuella skillnader som finns, medan utbildningsledningarna har hänvisat till att likheterna är större än skillnaderna.

YRKESTITELN, PRAKTIK M M

I diskussioner har det betonats att det är viktigt att lönenivån hålls uppe och att inte studenter anställs istället för legitimerade logopeder. Det är även viktigt att skilja på legitimerade logopeder och logopedstudenter, vad gäller patientansvar. Studenter ska ha handledning.

Samtal har förts om fördelar och nack-

delar med avlönad fördjupningspraktik. I Lund har 1/3 valt att, termin 7, göra "vanlig" fördjupningspraktik, 1/3 har gjort den på annan tid och 1/3 har haft avlönad praktik. Inget beslut om officiell SLOG-åsiikt har tagits. Olika åsikter som kommit upp i samtalet är:

- Det är en lång utbildning som kräver dyra lån, kan man få några betalda veckor underlättar det ekonomiskt.
- Det får inte bli arbetsgivarna som väljer vad studenterna ska fördjupa sig i.

LÖNESTATISTIK

SLOG har tidigare tagit på sig att samla in lönestatistik bland avgående studenter. Eftersom dessa uppgifter går att få tag i ändå, via SLOFs centralt administrerade statistik, har det diskuterats om det är av något värde att SLOG fortsätter med detta. Möjligen kan andra uppgifter vara av intresse att få in.

SOMMARJOBBSENKÄTER SAMT INTERNATIONELLA STUDIER

SLOG har beslutat att i fortsättningen inte engagera sig i frågan om att administrera några sommarjobbssenkäter och anser att det är upp till var och en som vill syssla med denna hantering att göra detta. Anledningen är att dessa enkäter blir snabbt inaktuella. Samtidigt har det noterats att studenterna i Lund haft glädje av att ha en sommarjobbspärm där de kunnat läsa om hur tidigare kullar haft det på olika sommarjobb de haft.

Även en tidigare ambition att upprätta en informationsbank om utlandsstudier har lagts ner. Detta av samma anledning som ovan. Dessutom finns anställda på universitetet att hjälpa studenter i sådana ärenden.

DIK

SLOG var representerade på SACO-studentmässan i Malmö 5-6 december. Årsmötet den 2 februari ställdes in.

Signe Rejdvik, Umeå, har detta år tagit över uppgiften som SLOG-representant i DIKs studentråd efter avgående Ketty Andersson.

Det viktigaste DIKs studentråd gjort i år är att ändra strukturen för att få ett bredare engagemang, med studenter från alla DIKs yrkesområden och med representanter på varje utbildningsort.

SLOF

Jenny Sandberg, Stockholm, har för andra året i rad varit studentrepresentant i SLOFs

styrelse, men lämnar nu denna uppgift.

LOGOPEDNYTT

SLOG har försökt skärpa rutinerna kring insändandet av bidrag till Logopednytt, hålla tiderna för presstopp med mera. SLOG hoppas att redaktörerna upplevt en skillnad under sista tiden.

PRAKTIK

Diskussioner har förts om vikten av att bevaka att den kliniska praktiken inte skärms ner. Även här har det varit svårt att jämföra utbildningsorterna på olika sätt att räkna timmar, olika grunder för vad som ska räknas som praktik, m m. Frågan om vissa olikheter är ett problem har tills vidare bordlagts av SLOG med kommentaren att vi inte är "färdiga" bara för att vi avslutat utbildningen och att det är lika viktigt att verka för att nyutexaminerade logopeder får handledning. Likafullt har SLOGs ordförande bett Göteborgs studentrepresentant att be om klargörande upplysningar från utbildningsledningarna på det nationella utbildningsmötet.

LINKÖPING OCH GÖTEBORG

Informell kontakt har tagits med SLOFs styrelse angående en utökning av antalet SLOG-representanter, dvs styrelsemedlemmar i SLOFs studentsektion. Detta med tanke på att Göteborg numera tar in varje år, samt att en logopedutbildning planeras i Linköping. Eftersom starten av lin-köpingsutbildningen skjutits upp vidtar SLOG inga omedelbara åtgärder för att få med de tänkta studenterna i det fackliga arbetet. Likaså skjuter SLOG på framtiden att gentemot SLOF mer aktivt driva en önskan om en utökning av antalet styrelserepresentanter i SLOG.

LOGOPEDSTUDENTDAGAR

Dessa hölls i år i Lund, med ett 30-tal deltagare.

ÖVRIGT

I övrigt har SLOGs styrelsemöten, samt årsmötena, gett tillfälle till samtal mellan representanterna från de olika orterna. Dryftats har bl a problem med att få tag i kurslitteratur, i rätt tid, till rimligt pris.

Per-Anders Bringfelt
Avgående ordförande i SLOG

SLOGs nuvarande ordförande heter Kristin Kerro.

Läckra logopedier lanseras

Logopedstudenterna i Umeå har jobbat idogt för att informera andra studenter, främst inom medicinsk-odontologisk fakultet, om logopedutbildningen och yrket. Eftersom utbildningen är så pass ny i Umeå, är det många bland stans studenter som inte vet vad logopedier egentligen gör. Det har heller inte funnits någon tradition av kär-engagemang från umelogopedernas sida. Nu sitter dock en logopedstudent som vice ordförande i Medicinska Föreningens styrelse. Vi finns också representerade i olika instanser inom kär och fakultet.

Som ett led i logoped-lanseringen förekommer vi frekvent i MF:s tidning Guttae. Här följer en lätt reviderad version från vårt ”alternativa intagningsprov” HVALLP (Guttae nr 4/02). Vi ser en framtid för testet hos studievägledare och arbetsförmedlingar.

Högst Vetenskaplig Alternativ Logopedisk LämplighetsPrövning

1. Du ska köpa ost i affären och vet precis vilken sort du vill ha; den smaskiga Grevén mitt framför näsan. Men du kan varken sträcka dig efter den eller be om den. Vilket tillstånd kan det här liknas med?
 - a) Anosognosi
 - b) Afasi
 - c) Apraxi
2. Du står hemma i ditt kök och ska laga croque monsieur till din blinddate, som kommer senare i kväll. Men när du ska läsa receptet hoppar bokstäverna bara runt omkring och du kan för ditt liv

inte förstå vad det ska vara för ingredienser. Du blir förargad och tänker:

- a) Min förbaskade neglekt
 - b) Min rackarns gamla svensklärare
 - c) Min sabla dyslexi
3. Kvällen avlöper mer än väl. Du har gjort ett bestående intryck och både du och din improviserade skapelse till macka imponerade fullständigt. Innan kvällen är slut vill blinddaten ha barn med dig. Du blir så lycklig att du inte finner några ord. Vad har du drabbats av?
 - a) Anemi
 - b) Norrländska
 - c) Anomi
 4. Nio månader senare tittar en unge fram, lik far och mor på alla vis förutom att den hellre äter fil än croque monsieur på lördagskvällen, när ni skall finäta. Du förstår ingenting och funderar:
 - a) Tål ungen inte uppskatta sådana delikatesser?!
 - b) Trotsåldern? Redan?
 - c) Kan det handla om en sväljningsproblematik mån tro?
 5. Du samtalar på gården med grannen, som fick en liten kotte samtidigt som du. Grannen berättar att allt står bra till förutom att lille Pelle knappt säger flaska, trots tre år fyllda. Du berättar i din tur om din knattes dysfagi. Ni kommer gemensamt fram till att ni borde uppsöka:
 - a) Ornitologen
 - b) Ortopeden
 - c) Logopeden

6. Vilken lycka! Ni fick tid samma dag och står nu i Umeå universitetssjukhus centralhall. Sjukhuset är stort och förvirringen total. Hur skall ni hitta, ja för var ligger logopedmottagningen egentligen?
 - a) Vid infektionskliniken
 - b) I samma lokaler som strokeenheten
 - c) Två våningar under ÖNH, på plan 1

Resultat

Flest a-svar:

Alltså, det finns ju många andra bra yrken som kanske skulle passa. Du kanske skulle kunna gipsa fötter eller spana in fåglar istället...

Flest b-svar:

Kanske inte imponerande, men du har visat prov på god vilja och en fin grund att arbeta utifrån.

Flest c-svar:

Du var ta mig sjutton en riktig hejare! Vi vill högeligen rekommendera dig att söka till någon av landets logopedutbildningar i Umeå, Stockholm, Göteborg, Lund och nu även Linköping.

Catarina Ingebro
Kristin Kerro
Signe Tonér
Kurs 3
Umeå

KURSKALENDARIUM

Välkomna till OFTI 21 (Områdesgruppen för studier av talspråksinteraktion) i Lund den 19-20 september, 2003. Temat för mötet är "Samtal i vård och omsorg". För mera information kontakta Kristina.Hansson@logopedi.lu.se.

Lediga platser

VI SÖKER

Legitimerad Logoped

Till Enheten för särskilda insatser.

Heltid, visstidsanställning läsåret 03/04, ref nr 3A/03.

I tal- och språkteamet arbetar talpedagoger, psykologer och specialpedagoger. Deras insatser riktar sig till både barnomsorg och grundskola och har ett uttalat 1 till 16-års-perspektiv.

Teamets huvudsakliga uppgifter är:

- Att hjälpa verksamheten att så tidigt som möjligt identifiera barn med språk-, tal- eller lässvårigheter.
- Att utreda och praktiskt arbeta med barnen.
- Att hjälpa till att upprätta åtgärdsprogram.
- Att handleda och utbilda personal som arbetar med barnen i deras vardag.

Som logoped kommer Du att arbeta med logopedisk utredning, diagnostik och behandling av förskolebarn och skolbarn med tal, språk- och röstproblem samt läs- och skrivsvårigheter. Du kommer att handleda och utbilda personal och föräldrar. Kontaktnät bestående av lärare, förskollärare och barnskötare finns uppbyggt på samtliga förskolor och skolor. Du samarbetar med kollegor på logopedmottagningen samt habiliteringen.

Kvalifikationer:

Legitimerad logoped. Erfarenhet av arbete med barn samt läs- och skrivutredningar är meriterande. Stor hänsyn tas till personlig lämplighet.

Upplysningar:

Gert Nilsson, rektor, tfn 0454-810 49

Eva Coldwell, logoped, tfn 0454-30 72 44

Fackliga företrädare:

SLOF Petra Westrin, tfn 0454-73 26 22

Övrigt:

Tillträde 2003-08-12. Körkort är ett krav. Enligt lagen om registerkontroll (2000:873) skall den som erbjuds denna anställning lämna ett utdrag ur belastningsregistret.

Ansökan:

Ansökan ska tillsammans med angivande av ref nr och meritförteckning, vara Karlshamns kommun, Utbildningsförvaltningen, 374 81 Karlshamn eller helen.swanberg@utb.karlshamn.se tillhanda senast 2003-05-21.

Karlshamns kommun • 37481 Karlshamn
Tfn: 0454-81000 • Fax: 0454-81040
E-post: info@karlshamn.se
Internet: www.karlshamn.se

ANNONSSTOPP FÖR
LOGOPEDNYTT NR 5-03
ÄR DEN 23 MAJ!

Logoped

Habiliteringscentrum i Jönköpings län, Barn- och ungdomshabiliteringen i Värnamo

I Habiliteringscentrum ingår Barn- och ungdomshabiliteringen och Vuxenhabiliteringen, lokaliserat på tre orter i länet - Värnamo, Eksjö och Jönköping. I Barnhabiliteringen ingår också ett länsteam för autism.

Teamen är tvärvetenskapligt sammansatta med medicinsk, pedagogisk, psykologisk och social kompetens i avsikt att få en helhetsyn på våra brukares situation och habiliteringsbehov.

Vi erbjuder

Ett öppet, tillåtande klimat och möjligheter att själv utforma tjänstgöringen.

Stöd av erfarna kollegor och regelbundna yrkesträffar.

Goda fortbildnings- och utbildningsmöjligheter.

Arbete i väl fungerande, tvärvetenskapliga team.

Möjlighet till friskvård på betald arbetstid.

Din kompetens

Du ska vara leg logoped och inneha B-körkort. Stor vikt läggs vid personlig lämplighet och samarbetsförmåga.

Frågor och ansökan

Upplysningar lämnas av logoped Birgitta Gyllenör, tel 0370-69 79 25, logoped Johanna Levin,

Vuxenhabiliteringen (facklig representant), tel 036-32 45 24 eller enhetschef Yvonne Nilsson, Barnhabiliteringen, tel 0370-69 79 19.

Välkommen med din ansökan till Ref nr J056/03, Länssjukhuset Ryhov F6, 551 85 Jönköping senast 21 maj.

Läs mer på www.ltkpgg.se/jobb

Språkförskola? Röst? Flerspråkighet?
Ät- och sväljstörningar hos barn?
Hos oss finns intressanta jobb!

www.hs.se

(se: lediga jobb – foniatri)

HUDDINGE UNIVERSITETSSJUKHUS

www.hs.se

Logopedmottagningen söker

LOGOPED

Logopedmottagningen vid Södersjukhuset utgör tillsammans med Logopedmottagningen på Sabbatsberg en primärvårdslogopedisk mottagning med ett 30-tal logoped. De södra mottagningarna (SÖS, Nacka och Stureby) kommer att, troligen under hösten, flytta samman i nya lokaler på Rosenlunds sjukhus.

Arbetsuppgifter: Bedömning och behandling av patienter med afasi, dysartri och dysfagi i öppen vård. Eventuellt kan annan önskad diagnosgrupp ingå som komplement.

Kvalifikationer: Leg logoped

Anställningsform: Tillsvidareanställning, heltid.

Tillträde: Snarast eller enligt överenskommelse.

Upplysningar lämnas av: Verksamhetschef Christina Blom, tel 08-690 65 66, mobil 073-682 55 37 eller bitr verksamhetschef Ann Stålhammar, mobil 073-682 56 86.

Facklig kontaktperson: SACO Gerard Démary, 070-484 80 03.

Välkommen med din ansökan inkommen senast 2003-05-28 märkt med Ref nr SPO 6146/03 ställd till: Primärvårdens administration, Ann-Margret Wicklund, Box 859, 167 24 Bromma.

Stockholms produktionsområde

Logoped

Område Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus
Regionala barn- och ungdomshabiliteringen

Vi söker ny medarbetare till vår enhet för utredning/ behandling, habilitering/rehabilitering för barn och ungdomar 0-20 år. Vid den Regionala barn- och ungdomshabiliteringen bedrivs regional och hög-specialiserad habilitering och rehabilitering.

Läs mer om tjänsten och oss på vår hemsida www.reg-hab.se

Ytterligare upplysningar kontakta yrkesutvecklare logoped, Åsa Fyrberg, tfn 031-50 26 70, logoped, Liv Holmberg, tfn 031-50 26 30 eller habchef, Elisabeth Martinsen, tfn 031-50 26 32.

Facklig företrädare

Hedvig Holm, tfn 031-342 61 85.

Välkommen med din ansökan märkt med ref nr G 55/03 senast 23 maj till Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, Personalavdelningen, Plan 1, Smörslottsgatan 6, 416 85 Göteborg.

 SAHLGRENSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET
www.vgregion.se

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetslektor i logopedi eventuellt förenad med klinisk tjänstgöring vid Akademiska sjukhuset

UFV-PA 2003/1769

Arbetsuppgifter: I anställningen ingår undervisning, forskning och administration. Till undervisning räknas kursanslag och kursadministration samt handledning av doktorander. Till arbetsuppgifterna hör också att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet och den samhällsutveckling i övrigt som har betydelse för arbetet vid universitetet. Forskningen avser diagnostik och behandling av språk-, kommunikations-, röst- och talstörningar hos barn och vuxna.

För ytterligare information kontakta professor Matti Anniko tel 018-611 5363, e-post Matti.Anniko@ent.uas.lul.se eller professor Håkan Aldskogius tel 018-471 4111, e-post Hakan.Aldskogius@neuro.uu.se

Ansökan skall ha
inkommit till
Registrator, Uppsala
universitet, Box 256,
751 05 Uppsala senast
den 22 maj 2003

Fullständig kungörelse med information om vilken behörighet som krävs för ovanstående anställning och vad som skall bifogas till ansökan kan beställas från Uppsala universitet, Anneli Henriksnäs, tel 018-471 1885, fax 018-471 1858, E-post Anneli.Henriksnas@uadm.uu.se Kungörelsen finns även på Uppsala universitets hemsida www.uu.se under platsannonser.

ETT RIKARE LIV

Länsverksamheten barn- och ungdoms-
habiliteringen i Värmland

Logoped

En tillsvidareanställning och ett vikariat.

Vill du veta mer kontakta länsverksamhetschef
Gunbritt Strömberg, tfn 054-61 85 11,
gunbritt.stromberg@liv.se eller yrkesutvecklare
Maria Sandquist Butler, tfn 054-61 85 66,
maria.sandquist-Butler@liv.se.
Läs mer på www.liv.se

Facklig företrädare: Tove Lönngren-Heinerud,
tfn 0570-71 23 57 tove.heinerud@liv.se

Välkommen med din ansökan till
Personalstaben, Hus 28, Centralsjukhuset,
651 85 Karlstad senast den 21 maj 2003.
Ange ref nr 52/03.

Landstinget
Värmland

Värmlands största arbetsgivare

Vill du arbeta som

LOGOPED

på Vuxenhabiliteringen i Uppsala?

Gå in på www.lul.se/hoh under Lediga tjänster

Du kan också ringa

logoped Catharina Stedt, 018-611 67 46
eller teamledare Ulla Åberg, 018-611 88 76

Habilitering och Hjälpmedel

Landstinget i Uppsala län

Vi behöver två nya medarbetare till vår verksamhet!

Chefslogoped/logoped. Är du intresserad?

Se mera information på www.lvn.se (under jobba hos oss)

Upplysningar lämnas av:

Chefslogoped Magnus Marklund tfn: 0660 - 891 02
e-post: magnus.marklund@lvn.se

Ansökan med styrkt meritförteckning och betygsavskrifter samt uppgift om referenser ska vara märkt med ref.nr och vara inkommen senast 2003-05-30.

Ange tillträdesdag och löneanspråk till:

Örnsköldsviks hälso- och sjukvård
Rekrytering
891 89 ÖRNSKÖLDSVIK
e-post: rekrytering.ovik.hs@lvn.se

www.lvn.se

Landstinget
Västernorrland

Sektionen för Cochleaimplantat vid
Huddinge Universitetssjukhus söker ytterligare en

Logoped

För närvarande arbetar två heltidslogopederna på kliniken med utredning och uppföljning av barnen som kommer på remiss. Runt barnen arbetar även kurator, ingenjör, audionom och läkare.

Vi önskar nu utöka talspraksstödet till våra cochleaimplanterade barn. Vi behöver därför bli fler!

Arbetsuppgifter

Att delta i utredning inför cochleaimplantatoperation och uppföljning efter operationen. Stöd till nätverket runt barnet, där individuell träning av barnet, utbildning av föräldrar och personal är viktiga delar. I arbetsuppgifterna ingår också medverkan i ett talspraksprojekt av de barn som opererats senaste året. Projektet leds av professor Irené Johansson.

Kvalifikationer:

Logopedutbildning samt stor önskan att arbeta med barn. Intresse och läggning för att leda utbildningar och att föreläsa. Teckenspråkskunskap är meriterande.

Arbetstid:

Heltid, tillträde 1 september 2003.

Vill du veta mer?

Kontakta logoped Elisabet Östlund, tfn 08-585 878 52 eller logoped Ulrika Löfkvist, tfn 08-585 878 53.

Välkommen med din ansökan märkt med ref nr HSBkop 50-03 **senast den 27 maj 2003**, ställd till: Huddinge Universitetssjukhus AB, BKO-divisionen Pia Murphy,

Vi har en vision - Vi vill vara ett av världens ledande sjukhus som med kompetens, kvalitet och kreativitet bidrar till ett friskare samhälle och förbättrad livskvalitet för individen. Huddinge Universitetssjukhus AB är helägt av Stockholms läns landsting. Antal anställda 6500.

■ HUDDINGE ■ UNIVERSITETSSJUKHUS

www.hs.se

BRÄCKE
ÖSTERGÅRD
Sistförelsen Bräcke Diakonigård

LOGOPED

Till Bräcke Östergård i Göteborg sökes – förutsatt att ordinarie tjänsteinnehavare går vidare till annat arbete – en logoped på heltid för fast anställning med tillträde 11 augusti 2003. Arbetet innebär 40% tjänstgöring med barn med funktionshinder på Bräcke Östergård och 60 % med ungdomar i åldern 16-20 år på Riksgymnasiet för rörelsehindrade. Logopedkollega finns när det gäller arbetet med ungdomar.

Kvalifikationer: Legitimerad logoped. Erfarenhet av arbete med barn och ungdomar med funktionshinder och av alternativ kommunikation är önskvärt.

Ansökan senast 25 maj 2003, ställd till Bräcke Diakonigård, Personalavdelningen, Box 21062, 418 04 Göteborg.

Upplysningar:

Helena Wikman, tel. 031-332 04 01 och 031-50 25 92
Helen Easterling, tel. 031-332 04 05

Inloggning för medlemswebben:**Användarnamn:** Ditt medlemsnr (se adresetiketten)**Lösenord:** Ditt födelsedatum (ååååmmdd)

Recension

Tecken Som Stöd till talet. Grundkurs.

**Jenny Johansson, Marie Niska Thörnvik,
Carolina Rydin, Åsa Sjöberg**
Tal- och språkcentrum i Sollentuna, 2003.

Tecken som stöd för talet (TSS) har blivit en självklar del i omhändertagandet av barn med språkstörning. Vikten av att ge dessa barn ett alternativt och kompletterande kommunikationssätt är något som barnlogopeder ständigt arbetar med att medvetandegöra för föräldrar och andra i barnets omgivning. Föräldrar till barn som går på språkförskola får som ett led i detta arbete ofta möjlighet att delta i en av förskolan anordnad teckenkurs. Åtminstone är det så i Stockholms län.

På Tal- och språkcentrum i Sollentuna finns såväl förskola som skola för barn med grava tal- och språkstörningar. Tal- och språkcentrums gedigna grundkurser (för föräldrar) i TSS har länge varit ett föredöme för oss som arbetar i liknande verksamheter i Stockholms län.

Nu har fyra logopeder på Tal- och språkcentrum tagit steget in i studion och gjort

film av kursen. De har dessutom gjort det bra! De ca 400 tecknen som går igenom presenteras tydligt och i ett behagligt tempo. Varje tecken visas två gånger, och tecknen är ordnade i kategorier. Inom varje kategori presenteras tecknen i bokstavsordning. Filmen, som är 90 minuter lång, avslutas med övningar i form av meningar.

Om man vill lära sig tecken hemma eller vill repetera det man lärt sig på en kurs, är video ett utmärkt redskap. Eftersom tecken är tredimensionella och dynamiska kan det vara lättare att tolka och imitera från video än att försöka tyda ett fotografi eller en teckning.

"Tecken som stöd till talet" är professionellt gjort, med hög kvalitet både i ljud och bild. Kvinnorna bakom verket är väl medvetna om bakgrundens betydelse och har med tanke på detta valt enkla, enfärgade kläder. Kanske kunde de gått steget längre och satsat på en mörkare färgskala

(detta gäller även bakgrunden) för ännu större kontrast och tydlighet. Detta är dock en bagatell i sammanhanget, och helhetsintrycket av filmen är att man mycket väl kan se hur tecknen utförs.

Vi tycker att denna videokurs är mycket användbar, inte enbart för föräldrar utan även för andra som kommer i kontakt med personer i behov av TSS.

Nina Linjer
Annika Sönnnerhed
Lidingöhemmet (behandlingshem/
språkförskola)

"Tecken som stöd till talet" kan beställas från Danderyds sjukhus AB 08-655 58 89, britt.schonberg@oron.ds.sll.se

Se även notis på Anslagstavlan i LN 3 -03.